

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola - 1. stupeň Nová Ves, okres Brno-venkov

Nová Ves 18, 664 12 Oslavany

Identifikátor školy: 600 110 851

Zřizovatel: obec Nová Ves 67, 664 12 Oslavany

Školský úřad Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání inspekce: 19. - 21. září 2000

Čj.	123 148/2000-11070
Signatura	ol3bu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Činnost školy navazuje na její mnohaletou tradici. V nedávném období fungovala jako trojtřídka s výukou všech ročníků prvního stupně. V současnosti, vzhledem k poklesu počtu žáků, má dvě třídy 1. - 4. ročníku a jedno oddělení školní družiny. Málotřídní škola nepožádala o právní subjektivitu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika, německý jazyk a praktické činnosti

Kvalita vzdělávání uvedených předmětů byla hodnocena v oblasti plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Časová dotace sledovaných předmětů plně odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učivo jednotlivých ročníků je v důsledku operativní kontroly plnění osnov a zajištění kontinuity výuky podrobněji rozpracované do časově tematických plánů. Z hospitovaných hodin vyplynulo, že výukové cíle byly stanoveny s ohledem na věkové a individuální schopnosti žáků, na požadavky učebních osnov i standard základního vzdělávání. Méně pozornosti bylo věnováno promýšlení aktivizujících forem a metod práce s účinnější motivací a modernizací učení. Naplňovaný individuální přístup k žákům s poruchami učení a chování je garantován mnohaletou pedagogickou praxí ředitelky školy a vysokoškolským vzděláním učitelky v oboru speciální pedagogiky.

Výuka je zabezpečena dvěma učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Praktickým činnostem a výchovám vyučuje vychovatelka školní družiny bez způsobilosti pro 1. stupeň ZŠ. Uvedený nedostatek neměl výrazný vliv na kvalitu vyučování. Je kompenzován jejím poctivým přístupem k práci, osobnostními předpoklady i odbornou a pedagogickou přípravou na středoškolské úrovni spojenou s praxí. Vzhledem k daným personálním podmínkám je odborná a pedagogická způsobilost využívána optimálně.

Třídy jsou dostatečně prostorné, vhodně vybavené základními pomůckami a novým nábytkem vzhledem k počtu a věku žáků a účelně k naplňování zvoleného vzdělávacího programu. Ke kvalitě výuky přispívá dostatečné množství platných učebnic i pracovních sešitů. Pomůcky jsou průběžně doplňovány a obnovovány, v průběhu výuky byly efektivně využívány. Individuální přístup k žákům byl realizován mimo jiné i doplňujícími učebními materiály a texty přípravnými učiteli. Didaktická technika postupně zastarává a její využití při vyučování bylo minimální. Žakovskou knihovnou škola nedisponuje, žáci jsou vedeni k pravidelné návštěvě místní lidové knihovny.

Prostředí školy je čisté, podnětné a estetické. Pro dodržování psychohygienických zásad jsou vytvořeny velmi dobré podmínky efektivněji využívané o přestávkách než při vyučování. Ve spolupráci s rodiči je velmi dobře zabezpečen pitný režim, téměř polovina žáků se stravuje ve školní jídelně. Přestávky tráví žáci ve třídách vybavených relaxačními koberci, na chodbách, jedna volná místnost je uzpůsobená k pohybovým činnostem a za pěkného počasí venku.

Organizace vyučování byla podmíněna střídavou prací učitelek se dvěma ročníky spojenými vždy v jedné třídě. Proto pokyny zadávané žákům byly formulovány stručně a jasně. Z jejich reakcí byl zřejmý zaběhnutý styl práce, rychlá přizpůsobivost, pružná orientace v učebních textech i schopnost samostatné aplikace získaných poznatků. Individuální péče byla realizována naplňováním zásady přiměřenosti učiva, taktním přístupem k žákům, pozitivní

motivací i diferencovanými úkoly. Učitelky sledovaly plnění cíle průběžným kontaktem se žáky i důslednou kontrolou jejich samostatných činností. To se odráželo v efektivním využívání vyučovacího času. Uvedené úsilí bylo občas v rozporu s dodržováním psychohygienických zásad. I když převažovaly rutinní frontální metody bez větší tvůrčí invence pedagogů, žáci projevovali o vyučování zájem a byli aktivní. Pozitivní odklon od uvedených praktik byl více zřejmý při začínající výuce německého jazyka založené na vzájemném dialogu. V průběhu hodiny převládala radost žáků z umně navozovaných a jimi velmi dobře zvládaných činností.

Průběžná motivace byla méně podpořena tvůrčími metodami práce s uplatněním prvků dramatizace, soutěží, kooperativních technik učení či didaktické techniky. Více v ní převládalo uvědomělé učení spojené se spravedlivým hodnocením. Pozitivním a pro málotřídní školy typickým zjištěním byla větší samostatnost žáků ve vyučovacím procesu i vyšší míra jejich schopnosti sebekontroly a sebehodnocení.

Jen ojediněle byly shledány prvky nežádoucího chování kompenzované méně vhodným napomínáním pedagoga. Ze vzájemné interakce vyplývala příznivá atmosféra podmíněná úctou a důvěrou. Žáci ochotně vyjadřovali své vlastní názory zejména v rámci mezipředmětových vztahů a diskutovali při navození problémových úkolů. Jejich převážně pozitivní vztah k výuce byl učitelkami vhodně podporován vstřícným jednáním.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledované oblasti

Výchovně vzdělávací činnost ve sledovaných předmětech je plánovaná, cílevědomá a po stránce obsahové v souladu se schválenými učebními dokumenty. Méně pozornosti bylo v přípravné fázi věnováno aktivizujícím metodám a formám práce. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Podmínky umožňovaly kvalitní práci školy, na psychohygienu byl kladen větší důraz o přestávkách než ve výuce samotné. Celková jejich úroveň byla velmi dobrá.

V důsledku náročné organizace výuky dané málotřídní školou byly preferovány spíše tradiční frontální metody a formy práce. Na druhé straně uvedený způsob výuky přinášel i pozitivní jevy jako je samostatnost žáků a vysoká efektivita vyučování. Proto organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny jako průměrné-dobré.

I když vstupní motivace byla méně účinná, žáci byli více průběžně motivováni zadáváním individuálních úkolů i pozitivním posilováním v souladu s hodnocením jejich výstupů. Ve škole převládala příznivá atmosféra, žáci se aktivně zapojovali do vyučování a projevovali uspokojení z vykonané práce. Proto motivace, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Celkově, vzhledem k převažujícím pozitivům, měla kvalita vzdělávání ve sledované oblasti velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Při hodnocení kvality řízení školy bylo sledováno plánování, organizování, vedení a motivování i kontrolní mechanismy.

V době inspekce byla předložena koncepce školy bez časového vymezení a podrobnější analýzy výchozích podmínek. Hlavní koncepční záměry, vztahující se převážně k výchovně vzdělávací činnosti, nebyly přehledně utříděny. Tím byla ztížena kontrola jejich realizace. Ve střednědobém plánování se stal nosným programem komplexně a precizně zpracovaný roční plán práce. Adresně a závazně je rozpracován podrobněji do jednotlivých měsíců. V průběhu školního roku je plán práce školy průběžně aktualizován a probíhá pravidelná kontrola plnění stanovených úkolů. O činnosti školy je informován zřizovatel i rodiče prostřednictvím oficiálně zaregistrované rodičovské organizace. Výuka probíhá podle učebních dokumentů Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR čj. 250/98-22. Integrované žáky škola nevykazuje. Příkladně je vypracován plán školní družiny.

Škola v letošním školním roce organizuje výuku jedné třídy prvního a třetího ročníku a jedné třídy druhého a čtvrtého ročníku. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny s počtem žáků nepřekračujícím § 2 vyhlášky 87/92 Sb. o školních družinách a školních klubech. Ředitelka preferuje demokratický styl řízení založený na neformálním kontaktu se zaměstnanci, dává jim příležitost k spoluúčasti v rozhodování a tím posiluje jejich odpovědnost za dosahované výsledky i prezentaci školy na veřejnosti. Organizaci blíže specifikuje rozvrh hodin, školní řád, řád školní družiny a jídelny i vnitřní klasifikační řád. V rozvrhu hodin a v organizaci přestávek nebyly shledány nedostatky. Školní řád je plně v souladu s § 15 vyhlášky 291/91 Sb. v platném znění. Vykazuje drobné fabulační nepřesnosti vztahující se například k omlouvání absence žáků a ustanovení, která škole přímo nenáleží. Méně pamatuje na práva žáků. Důležité informace pro zaměstnance jsou zveřejňovány na nástěnce, žákům jsou poskytovány třídními učiteli. Rodiče jsou informováni o záměrech školy na třídních schůzkách, o prospěchu a klasifikaci v souladu s ustanovením v bodě 6 klasifikačního řádu. Klasifikační řád je přehledně zpracován, nezahrnuje však hodnocení žáků s vývojovými poruchami učení a chování s odkazem na platný metodický pokyn. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a zpráva o hospodaření za uplynulý kalendářní rok má velmi dobrou vypovídací hodnotu v souladu s inspekčními zjištěními. Na veřejnosti se škola prezentuje převážně kulturními a sportovními činnostmi mezi nimiž má své místo i dopravní výchova. Pro žáky organizuje dostatečné množství zájmových kroužků. Významné místo v oblasti péče o žáky v době mimo vyučování plní školní družina. Její personální zabezpečení je v souladu s požadavky vyhlášky 139/97 Sb. o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Materiální podmínky práce ŠD umožňují realizovat plánem činnosti stanovený program. Dokumentace ŠD je vedena v souladu s § 9 vyhlášky 87/92 Sb. v platném znění úplně a po stránce obsahové i formální bez připomínek. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s § 38a zákona 29/84 Sb. (školský zákon) v platném znění. Při její kontrole byly shledány drobné formální nedostatky.

Pedagogičtí pracovníci využívají nabídek dalšího vzdělávání pořádaného formou seminářů a kurzů organizovaných převážně ŠÚ Brno-venkov i akreditovanými institucemi. Jejich výběr je koordinován ředitelkou vzhledem k potřebám školy. Podkladem ke spravedlivému hodnocení spolupracovníků slouží vypracovaná kritéria hodnocení, jsou zaměstnancům známa a dodržována. Z kritérií nevyplývá motivace zaměstnanců k modernizaci výuky z hlediska metod a forem práce, čtenějšímu využívání didaktické techniky i pravidelnému zařazování relaxačních chviliek do výuky. Participační styl řízení i podložené hodnocení přispívá k příjemné atmosféře.

Plnění učebních osnov je sledováno na začátku školního roku prostřednictvím ředitelkou schvalovaných časově tematických plánů a v průběhu roku kontrolou zápisů probíraného učiva v TK. Ostatní kontrolní činnost probíhá průběžně a téměř každodenně. Její výsledky jsou operativně projednávány. Hlavní formou kontroly pedagogických pracovníků jsou hospitace realizované v souladu s plánem hospitační činnosti. Výsledky práce žáků jsou prověřovány ředitelkou formou prověrek a testů vždy před koncem klasifikačního období. Zpětnou vazbu dále učitelé získávají prostřednictvím referencí spádové školy ZŠ Oslavany. S uvedenou školou ředitelka spolupracuje zejména v oblasti dalšího rozvoje žáků.

Hodnocení kvality řízení

I přes zjištěné dílčí nedostatky je škola v oblasti plánování velmi dobrá. Vzhledem k vyváženosti pozitiv a negativ má organizování dobrou-průměrnou úroveň. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Vynikající kontrolní činnost vyvažuje celkové hodnocení kvality řízení, která má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Brno-venkov o změně zařazení do sítě škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999 ze dne 11. 8. 1999, čj. 3308/99
- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1998/2000 a zpráva o hospodaření za kalendářní rok
- Učební plán vzdělávacího programu Základní škola, učební osnovy a tematické plány hospitovaných předmětů
- Povinná dokumentace školy podle § 38a) odst. 1 zákona 29/1984 SB. v platném znění
- Dokumentace školní družiny podle § 9 vyhlášky 87/92 Sb. v platném znění
- Koncepce školy a plány práce
- Záznamy z hospitovaných hodin
- Písemné práce žáků ve sledovaných předmětech, deníčky a žákovské knížky
- Závazné vnitřní předpisy
- Dotazníky vyplněné rodiči

ZÁVĚR

- Učební dokumenty jsou respektovány a jejich plnění je kontrolováno
- Příprava učitelů na vyučování je svědomitá, méně pozornosti je věnováno aktivizujícím metodám a formám práce
- Je zajištěn individuální přístup k žákům odborností i praxí učitelek a je realizován
- Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je výuka zajištěna optimálně, bez požadované způsobilosti jsou vyučovány výchovy a pracovní činnosti
- Podmínky školy pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni, nejsou vždy efektivně využívány z hlediska psychohygieny a zařazování didaktické techniky do výuky

- Náročná organizace výuky daná charakterem malotřídní školy nebyla na úkor kvality vzdělávání a přinášela i pozitiva v oblasti samostatnosti a sebekontroly žáků
- Ve škole převládala příznivá atmosféra a chování žáků bylo slušné
- Nedostatky byly shledány v koncepci školy, ostatní úseky plánování měly velmi dobrou až vynikající úroveň
- Povinná dokumentace školy je vedena a kontrolou byly zjištěny drobné formální nedostatky
- Velmi dobře je zajištěna práce školní družiny
- Škola umožňuje rozvoj osobnosti žáků i v době mimo vyučování
- Ve škole byla příznivá atmosféra vyplývající z harmonických vztahů i spravedlivého hodnocení učitelů i žáků na základě důsledné kontrolní činnosti

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně čerpány vzhledem k účelu jejich poskytnutí a schváleným učebním dokumentům. Celkově je práce školy v obou sledovaných oblastech na velmi dobré úrovni.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Mgr. Lud. Šimáčková, vr.

V Brně dne 29. září 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 10. 2000

Razítko

Mgr. Marie Novotná

Mgr. Marie Novotná, vr.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	27. 10. 2000	123 158/2000
Zřizovatel	27.10. 2000	123 159/2000
Rada školy	-	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
4. 10. 2000	123 063/2000	Vyjádření k inspekční zprávě